

een plaats in Geologie en Mijnbouw, de Groninger Volks-Almanak, het Natuur-historisch Maandblad en in het jaarboek der Vereniging Haarlem. Mochten behalve bij de redacties der genoemde periodieken ook bij die van „Grondboor en Hamer” belangstelling voor de historie van het actuele onderzoek bestaan, dan zal hij met genoegen in voorkomende gevallen zijn steentje willen bijdragen. De geologie is reeds lang een verzamelbegrip zowel als een bepaald vak van wetenschap. Dit vak heeft grensgebieden met vele andere vakken gemeen. Voor het verzamelbegrip geldt het zelfde.

Wanneer nu en dan zowel over de grenzen als achter het heden wordt gespeurd, wordt de actuele beoefening in hedendaagse zin niet alleen niet geschaad, doch zelfs veraangenaamd en vergemakkelijkt.

Het veld is onafzienbaar. Zij, die het betraden, zijn nog weinig talrijk. Doch dit behoeft niet zo te blijven.

Haarlem, 8 juli 1956.

PEGMATIETRESTEN IN DE NEDERLANDSE BODEM

door

JOSÉPH CH. M. DE MOLYN. M. S. M. A.

Volgens v.d. Lijn (Het Keienboek; 1949) komen grove pegmatieten weinig voor, en zullen wij de resten hiervan onder onze erratica niet aantreffen.

Dat wij met dergelijke uitspraken voorzichtig dienen te wezen, en geen definitieve uitspraken moeten doen omtrent hetgeen er van erratica al dan niet in de Nederlandse bodem aanwezig is zonder een voorafgaand intensief systematisch onderzoek resp. inventarisatie, moge weer eens blijken uit de volgende onlangs door mij gedane vondst. Bij een van mijn recente trips dit jaar naar de welbekende eindmoraine, uit het Rissglaciaal, bij Maarn, prov. Utrecht, vond ik los aan de voet dezer afgraving een groot blok kwarts, wegende niet minder dan 7 ons. Nu is het vinden van een groot blok kwarts op zichzelf niet bijzonders, doch bij nader bezien bleek hier sprake te wezen van een blok kwarts uit een eens bestaand hebbende pegmatietgang.

Daar het gevonden specimen voorzien is van vrij scherpe, slechts weinig afgeronde kanten en hoeken, staat het m.i. vast dat het betreffende stuk met het landijs is meegekomen gedurende het Rissglaciaal, en uit Scandinavië afkomstig moet wezen; waarschijnlijk Zweden of Bornholm.

Op verschillende plaatsen kan men nog waarnemen dat dit stuk door orthoklaas begrensd is geweest, m.a.w. bevinden zich hier en daar nog resten (licht verweerd) van orthoklaas, alsmede van vuil-goud-glanzende glimmerblaadjes, welke laatste, zoals bekend, in dunne plaatjes op elkaar gepakt zijn.

De kleur der kwarts is grijs-wit en is aan de kanten doorschijnend.

Het beschreven exemplaar bevindt zich momenteel in mijn particuliere verzameling.